

DET GODE ARBEJDSLIV

SF UNGDOMS ARBEJDSMARKEDSPOLITIK

Det danske arbejdsmarked står i disse år over for kolossale udfordringer. Den danske model er under et historisk stort pres som følge af massive lønarbejdervandringer og faldende organisering.

Tendenserne er klare:

- : Hele uorganiserede brancher inden for byggeri og service spirer op med så usle lønforhold, at en fuldtidsansat ikke kan opretholde en anstændig minimumslevestandard.
- : Manglende registrering af udenlandsk lønarbejdere medfører løntrykkeri samt fald i kvalitet og sikkerhed på arbejdspladserne.

Tendenserne er et udtryk for at arbejdsgiverne og deres venner i regeringen og EU konsekvent arbejder for at berige sig selv på lønarbejdernes bekostning. SFU vil en helt anden vej: Vi vil skabe et arbejdsmarked på lønarbejdernes præmisser.

I dette papir vil SF Ungdom præsentere en række initiativer, som bør gennemføres hurtigst muligt, for at dreje udviklingen i den rigtige retning.

Arbejdsmarkedet påvirker mange aspekter af samfundet, hvorfor en fremsynet og effektiv arbejdsmarkedspolitik må spille på mange strenge for at virke optimalt. Dette papir beskæftiger sig således med bud på, hvordan vi sikrer *det gode arbejdsliv* med indsatser inden for arbejdsforhold, beskæftigelse, udenlandske lønarbejdere i Danmark, ligestilling og endelig et bud på en progressiv erhvervs politik.

Arbejdsforhold

Fundamentet for et sundt arbejdsliv er, at de forhold man arbejder under er sikre og trygge. Vi skal sikre et bæredygtigt arbejdsmarked, hvor folk ikke slides op, og hvor der gives mulighed for en værdig alderdom. Regeringen og arbejdsgiverne arbejder i den modsatte retning. De forsøger at rulle arbejderbevægelsens sejre tilbage for at sikre øget profit og rum til skattelettelser til de rige.

Gode arbejdsforhold

For at undgå nedslidning af lønarbejderen, skal vi gøre vilkårene for at blive på arbejdsmarkedet langt bedre. Derfor mener SFU, at:

- : Der skal bruges flere ressourcer på at begrænse omfanget af tunge løft, støj, træk og ensformigt arbejde.
- : Der skal igangsættes en ambitiøs indsats for at bekæmpe stress i både det private og det offentlige.
- : Der skal være et opgør med det øgede fokus på kontrol og dermed mere bureaukratisering i den offentlige sektor frem for tillid til de ansatte og fokus på kvalitet mellem mennesker
- : Gabet mellem kvinders og mænds løn skal bekæmpes – lige løn for lige arbejde.
- : Brugen af vikarer, korttidsansatte og ufrivillige deltidsjobs skal begrænses.
- : Efterlønsordningen skal reguleres, således at det kan betale sig at arbejde på deltid og samtidig modtage efterløn.
- : Der oprettes delejobs, hvor fuldtidsstillinger deles mellem flere medarbejdere.

Myndigheder og arbejdsgivernes fælles ansvar for arbejdsmiljø

Det er nødvendigt, at der er konsekvens bag ved arbejdsmiljøloven. Denne konsekvens skal komme centralt fra, så det ikke bliver et individuelt ansvar. Derfor mener SFU, at:

- : Det offentlige skal gå forrest med sikring af ordentligt arbejdsmiljø.

- : Arbejdsmarkedets parter skal have lovbestemt ret til at inspicere alle arbejdspladser med henblik på at sikre et lovligt arbejdsmiljø.
- : Arbejdsmiljøkontrollen skal have ressourcer til at sikre at arbejdsmiljøet faktisk bliver overholdt på danske arbejdspladser.

Medarbejderdemokrati

Demokratiet stopper ikke ved fabriksporten. Indflydelse og medbestemmelse er en vigtig del af et godt arbejdsliv og nødvendigt for et fungerende demokrati. Derfor mener SFU at:

- : Alle lønarbejdere har ret til medbestemmelse over tilrettelæggelsen af eget arbejde.
- : Alle lønarbejdere har ret til minimum 1 times personalemøde hver anden uge.
- : Medarbejderes skal høres og inddrages i alle større beslutningsprocesser og repræsenteres i relevante besluttende organer på arbejdspladserne, herunder bestyrelser.
- : Der skal indføres overskudsdeling, så lønarbejdere disponerer over en vis del af et overskud.

Beskæftigelse

Der er i øjeblikket en kamp mellem os, der både vil bevare sikkerheden og fleksibiliteten i den danske model, og de der kun vil fleksibiliteten. Kampen for jobsikkerhed er vigtig for at sikre et arbejdsmarked, der ikke er et rent helvede for lønarbejderne.

Aktiveringspolitik

Ledige skal ikke aktiveres for aktiveringens skyld, men derimod modtage tilbud, der giver mening for den enkelte. Derfor mener SFU, at:

- : Aktiveringstilbuddene og de kurser man som ledig tilbydes i højere grad skal målrettes til den enkelte. De tilbud man får skal rent faktisk kunne bruges og give den ledige en reel bedre mulighed for at komme tilbage på arbejdsmarkedet.
- : Ikke mere nytteløs aktivering - der skal være mulighed for efteruddannelse, omskoling og opkvalificering, så de lediges kvalifikationer tilpasses et arbejdsmarked i forandring.
- : A-kasserne skal overtage ansvaret for aktiveringen af ledige medlemmer fra kommunen. Ekstra udgifter, som A-kasserne får i forbindelse med dette dækkes af det offentlige. A-kasserne har mulighed for tættere kontakt til medlemmerne og kan derfor i langt højere grad målrette aktiveringstilbuddene og kurserne, så den enkle ledige får mest ud af det.

Dagpengepolitik

Dagpengene er en eksistentiel del af den danske flexicurity-model. Det er afgørende, at dagpengene udgør et reelt sikkerhedsnet. Derfor mener SFU, at:

- : Dagpengene sættes op, så de følger den generelle lønudvikling
- : Alle A-kasse-medlemmer skal kunne få fulde dagpenge. Der skal være lige forhold for alle uanset alder.
- : Der indføres en standby-ordning, således at man ikke mister sin anciennitet i A-kassen, under uddannelse, revalidering eller når man vælger at melde sig ind o.l.
- : Der skal tilbydes fulde dagpenge, hvis arbejdsløse uddanner sig.

Kontanthjælp

Kontanthjælpen er et vigtigt element for at sikre, at folk, der ikke vælger at melde sig ind i en A-kasse ikke tabes på gulvet. Derfor mener SFU, at:

- : Kontanthjælpsloftet, starthjælp og 450-timers-reglen skal afskaffes, så ledige og deres familier ikke skubbes ud i fattigdom oven på en fyring.

Udenlandsk arbejdskraft på danske præmisser

I SFU vedkender vi, at et stigende antal udenlandske lønarbejdere og virksomheder i Danmark, stiller den danske model og arbejdsmarkedet over for store udfordringer. Ligeledes gør hele uorganiserede brancher, der er begyndt at skyde op i Danmark. Dette er en fordel for arbejdsgiverne, der slipper med lavere lønomkostninger, men en ulempe for alle, der ønsker

ordentlige løn- og arbejdsforhold. Danske og udenlandske lønarbejdere må forene sig i kampen mod løntrykkeri.

Øget kontrol med udenlandske lønarbejdere og virksomheder

For at sikre et godt og fair arbejdsmarked, er det nødvendigt med mere kontrol og registrering af udenlandske aktører på det danske arbejdsmarked. SFU mener derfor, at:

- : SKAT skal registrere udenlandske virksomheder i Danmark og sikre, at der betales selskabsskat og afgifter til den danske stat.
- : Virksomheder skal registrere alle udenlandske lønarbejdere i Danmark vha. Id-kort. Kortet skal gøre det nemmere at kontrollere, at der arbejdes under overenskomst, at arbejdere har relevant erhvervs- og sikkerhedsuddannelse samt at arbejdsmarkedets regler overholdes.
- : Politiet skal have resurser til at sikre, at dem, der arbejder i Danmark også har de nødvendige tilladelser.
- : Udenlandske firmaer skal lægge et depositum for at kunne udføre opgaver i Danmark, som sikring for de kreditorer, der vil mangle løn og betaling, hvis firmaet lukker.

Fagforeningernes rolle

Stærke fagforeninger er en forudsætning for et ordentligt arbejdsmarked med rimelige vilkår. SFU mener derfor, at:

- : Arbejdsmarkedets parter skal have adgang til registre over udenlandske virksomheder og arbejdstagere. De skal byde velkommen og introducere til det danske arbejdsmarked.
- : Fagforeningerne får flere værktøjer i bestræbelserne for at organisere udenlandsk lønarbejdere.
- : EU skal acceptere den danske model

Dansk ansvar for dansk produktion

Danske virksomheder må påtage sig deres del af ansvaret for, at al deres produktion i ind- og udland foregår under ordentlige løn- og arbejdsforhold. SFU mener derfor, at:

- : Virksomhederne skal hæfte for underleverandørers underbetaling af lønarbejdere og manglende momsbetaling.
- : Skattefrie diæter skal afskaffes for at undgå skattetryk og -svindel. Til gengæld skal virksomheder skal betale udetillæg til ansatte, når de arbejder langt væk fra deres bopæl.

Ligestilling på arbejdsmarkedet

Det danske arbejdsmarked er et af de mest kønsopdelte arbejdsmarkeder i Europa. Kvinder på arbejdsmarkedet besidder typiske "kvindejobs" som SOSU'er, sygeplejersker og andre omsorgsjobs og kontorjobs i den offentlige sektor, mens mændene besidder "mandejobs" i den private sektor i håndværk, teknik eller i erhvervslivet. De typiske "kvindebrancher" er dårligere lønnet end "mandebrancherne", og mande- og kvindebrancherne udgør den største årsag til den store lønforskel mellem mænd og kvinder.

Derudover er der et uforklarligt løngab mellem mænd og kvinder. Når man i lønstatistikkerne ser bort fra branche, uddannelseslængde og arbejdstimer, er der stadig forskel på den løn som mænd og kvinder får. SFU vil have lige løn for lige arbejde!

Lige muligheder på arbejdsmarkedet

I SFU mener vi, at mænd og kvinder lige godt kan varetage alle jobs, og vi tror ikke på, at det kønsopdelte arbejdsmarked er en naturlig eller god idé. Vi vil have et arbejdsmarked, hvor man ikke har et job på grund af sit køn, men på grund af sine evner og kvalifikationer. Det fordrer det kønsopdelte arbejdsmarked ikke. SFU vil gøre op med det kønsopdelte arbejdsmarked, og vi vil lukke løngabet mellem mænd og kvinder. Derfor kræver SFU, at:

- : Typiske kvindejobs skal lønnes bedre, så det kan betale sig for alle at arbejde i "kvindefagene"

- : Der skal laves kønsopdelte lønstatistikker for alle virksomheder, så det fremgår tydeligt hvilke brancher der lønnes ulige
- : Der indføres tre måneders øremærket barsel til mænd, så kvinder ikke tvinges på barsel fordi de tjener mindre end deres mænd, og det bliver accepteret for mænd at tage barselsorlov
- : Der skal være pasningsgaranti fra 6 måneder, så ingen er tvunget væk fra arbejdsmarkedet længere end dette, fordi deres barn ikke kan blive passet
- : Der skal nedsættes et uvildigt ligeløns-organ på arbejdsmarkedet som kan behandle klagesager om uligeløn

Ny vækst – nye jobs

Et godt fremtidigt arbejdsmarked er naturligvis afhængigt af, at der er arbejdspladser i Danmark. Vi vil ikke lade ledigheden løbe løbsk og passivt se til, mens flere og flere kastes ud i arbejdsløshed. Fremtidens arbejdsmarked kræver altså en progressiv erhvervs politik.

Statsbank til innovation

Investeringer i vækstbrancher såsom bølge- og solenergi vil skabe fremtidens arbejdspladser. Brancher som disse viser sig først på lang sigt som investeringer for Danmark. Det er derfor nødvendigt med en økonomisk instans, som vil varetage samfundets interesser og ikke kortsigtede profithensyn. Derfor mener SFU, at:

- : Der skal oprettes en statsbank, der skal yde innovative virksomheder lån

Offentlige investeringer

De sidste par års finanskrise har for alvor sat stop for byggeri og renovering. SFU er af den overbevisning, at hvis Danmark skal den galoperende arbejdsløshed til livs, må der sættes gang i offentlige investeringer. Det skal gøres ved i samme ombæring at nedbringe CO₂-udledningen fra byggeriet og sikre billigere boliger. Derfor mener SFU, at:

- : Alle offentlige bygninger skal energirenoveres
- : Nyopførte offentlige såvel som private bygninger skal fra 2015 være energiplus
- : Der skal bygges flere ungdomsboliger nu
- : Staten, kommunerne og regionerne skal kræve 15 % lærlinge i de virksomheder, som får glæde af offentlige investeringer

Grønne jobs

Den økonomiske krise har sat sine alvorlige spor på det danske arbejdsmarked. Nogle af de fyringer, der er sket kunne næppe være afværget med en anden regering, men mange skyldes dog regeringens passivitet og tøven med at igangsætte vækstpakker. Derfor mener SFU, at:

- : Der skal investeres massivt i grønne vækstbrancher. Det skal sætte skub i beskæftigelsen igen og sikre Danmarks generobring af den grønne førertrøje på klimaområdet!

Afrunding

Vi har i dette papir skitseret vores bud på, hvordan vi vil videreudvikle det danske arbejdsmarked. Vi er klar til at gennemføre og udvikle vores arbejdsmarkedspolitik igennem et tæt samarbejde med fagbevægelsen og erhvervslivet, så den enkelte får de bedste forudsætninger for et godt arbejdsliv!

Således vedtaget af SF Ungdoms landsledelse lørdag d. 28. november 2009